

ker, idet både Bibliotekskommissionen og Ministeriet for Kulturelle Anliggender har lagt afgørende vægt på en helhedsbetragtning af det offentlige danske biblioteksvæsen.

Forskningsbibliotekerne kan være selvstændige eller organisatorisk tilknyttet en forsknings- eller uddannelsesinstitution.

Mens der har været lovgivet om folkebibliotekerne siden 1920, har forskningsbibliotekernes virksomhed ikke været lovfæstet, bortset fra de særlige regler i § 10 i lov nr. 362 af 13. juni 1973 om styrelsen af højere uddannelsesinstitutioner, og lov nr. 160 af 1. juli 1927 om pligtaflevering af tryksager til offentlige biblioteker.

En lov, der også omfatter forskningsbibliotekerne, vil give bedre muligheder for at sikre koordinering, standardisering og rationalisering inden for biblioteksvæsenet som helhed. I forbindelse med lovens gennemførelse forudsættes et antal forskningsbiblioteker overført fra Undervisningsministeriet til Ministeriet for Kulturelle Anliggender.

I forbindelse med denne ændring af forskningsbiblioteksvæsenets struktur vil det være rimeligt at søge at forbedre forskningsbibliotekernes betjeningsniveau.

Folkebibliotekerne

Ved lovens ikrafttræden ophæves den gældende lov om folkebiblioteker m.v., og det hidtidige statslige driftstilskud afløses af et tilskud efter objektive kriterier (bloktilskud). Refusionssatserne blev reduceret i 1975, så den nu udgør mindre end 1/5 af de samlede driftsudgifter, og refusionsordningen har ikke længere afgørende betydning for folkebibliotekernes opbygning og udvikling.

Ved omlægning fra refusion til bloktilskud konverteres de hidtidige driftstilskud til kommuner og amtskommuner samt en del af dispositionssummen til bloktilskud.

Den endelige fastlæggelse af bloktilskud til kommuner og amtskommuner vil ske i forbindelse med fastsættelse af det samlede bloktilskud ved den ordinære forhandling forud for det finansår, hvor bloktilskudsordningen træder i kraft.

For at opnå en så ligelig og ensartet betjening som muligt foreslås indført et krav om faglig biblioteksbetjening med heltidsåbning i alle kommuner. Derudover er der stillet forslag om obligatorisk planlægning på folkebiblioteksområdet. Der indgår krav om øget filialdækning og betjening af personer, der er afskåret fra selv at komme på biblioteket.

Musiksamlinger er en selvfølgelig del af bibliotekstilbuddet i mange kommuner. Det er derfor naturligt at stille forslag om, at denne del af biblioteksvirksomheden stilles til rådighed i alle kommuner. Mange steder vil en musiksamling være en naturlig samarbejdsopgave for flere kommuner.

Indførelse af faglig betjening, opbygning af musiksamlinger, udbygning med nødvendige filialer samt indførelse af betjening af personer, der er afskåret fra at komme på biblioteket, skal ifølge lovforslaget ske trinvis over en 3-årig periode, således at en minimumsforpligtelse ifølge lovforslaget er opfyldt pr. 1. januar 1986.

Ved lovforslaget tilstræbes det tillige at gennemføre en forbedret biblioteksbetjening af blinde og andre læsehandicappede samt af indvandrerne. Endeligt forslag om biblioteksbetjening af blinde og stærkt svagseende afventer en betænkning fra det udvalg, der er nedsat om dette spørgsmål.

Uddannelsesinstitutionsbiblioteker

De uddannelsesinstitutioners biblioteker, som ikke er fuldt offentlig tilgængelige, hører organisatorisk til uddannelsesinstitutionerne. De skal tjene deres særlige formål, og bibliotekernes samlinger sigter primært mod at dække institutionernes behov.

Disse biblioteker kan efter nærmere regler forpligtes til at deltage i lånesamarbejdet og til at følge generelle bibliotekstekniske retningslinier.

Bibliotekskommissionen har foreslået, at offentlige og offentlig støttede uddannelsesinstitutioner på alle niveauer forpligtes til at oprette den bibliotekstjeneste, der er nødvendig for den daglige virksomhed. Dette forslag kan ikke gennemføres inden for de nuværende bevillingsrammer, men Undervisningsministeriet og Ministeriet for Kulturelle Anliggender er enige med Bibliotekskommissionen i, at en styrkelse af biblioteksfunktionen ved disse institutioner er meget ønskelig. Det forudsættes derfor, at der oprettes biblioteker ved uddannelsesinstitutionerne, hvor dette ikke allerede er sket, så hurtigt de økonomiske muligheder tillader det.

I princippet bør den enkelte uddannelsesinstitution råde over sit eget basisbibliotek. Ud over amtscentralerne for undervisningsmidler varetager de offentlig tilgængelige biblioteker funktionen som biblioteksmæssig overbygning, og folke- og forskningsbibliotekerne forpligtes ved lovforslaget til fortsat at støtte og supplere biblioteksvirksomheden ved de offentlige og offentlig støttede uddannelsesinstitutioner.